

РЕШЕНИЕ

№ 60

гр. Перник, 16.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЕРНИК, ТРЕТИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: БИСЕР ЦВ. ПЕТРОВ

Членове: КРИСТИАН Б. ПЕТРОВ

Борислава П. Борисова-Здравкова

при участието на секретаря ЕМИЛИЯ Г. ПАВЛОВА
като разгледа докладваното от КРИСТИАН Б. ПЕТРОВ Въззивно гражданско дело № 20221700500680 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 – чл. 273 ГПК.

С решение № 98 от 07.07.2022 г. по гр.д. № 63/2022 г. на РС – Радомир е осъдена Община Радомир да заплати на М. В. сумата от 6000 лева, представляваща обезщетение за причинените му неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания, получени вследствие на счупване на дясна ръка в резултат на нападение от безстопанствено куче на ***, в с. ***, общ. ***, обл. ***, както и сумата от 452,00 лева, представляваща обезщетение за причинените му имуществени вреди за заплатено съдебномедицинско удостоверение, болничен престой, медицинско обслужване, медицински изделия и изследвания, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на увреждането – *** до окончателното ѝ изплащане. Искът за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди за разликата от 6000 лева до пълния предявен размер от 13 000 лева е отхвърлен като неоснователен. Със същото решение, както и с Определение № 472 от 25.08.2022 г. по същото дело, в тежест на Община Радомир са възложени разноси съгласно чл.78 от ГПК.

Община Радомир е обжалвала решението в частта за уважаване исковите за неимуществени и имуществени вреди, като по подробни доводи иска отхвърляне на исковите, евентуално иска намаляване на размера на присъденото обезщетение. РС

неправилно приема за безспорни обстоятелства по делото, като формира извода си, пренебрегвайки съществена част от доказателствения материал; не е налице осъществен фактическия състав на непозволеното увреждане, поради което неправилно е приел иска за основателен; не е обсъдил възражението за съпричиняване на вредоносния резултат от ищеца, поради което е определил неправилно размера на дължимото обезщетение.

Ищецът изразява становище за неоснователност на жалбата на ответника и за потвърждаване на решението в обжалваната уважителна част.

Решението е обжалвано и от ищеца М. В. в частта за отхвърляне иска за неимуществени вреди, като по подробни доводи иска уважаване на иска за неимуществени вреди изцяло. РС неправилно е определил размера на обезщетението за неимуществени вреди; не е взел предвид претърпените неимуществени вреди от ищеца с оглед техния интензитет и продължителност.

Ответникът Община Радомир изразява становище за неоснователност на жалбата на ищеца и за потвърждаване на решението в обжалваната отхвърлителна част.

Пернишкият окръжен съд намира при извършената по реда на чл. 269, изр. 1 ГПК служебна проверка, че обжалваното решение е валидно и допустимо.

Съдът с оглед предмета на въззивното производство, очертан от въззивните жалби, доказателствата по делото и доводите на страните, намира от фактическа и правна страна следното:

Събраните пред РС свидетелски показания /св. К. и св. П./ безпротиворечиво установяват, че на *** в с.*** ищецът, тръгвайки сутринта за работа с колело, бил нападен от безстопанствени кучета, като едното от тях му захапало крачолата на панталона, друго го блъснало и той паднал на земята, вследствие на което си счупил дясната ръка. Св. П. уточнява, че кучетата били пет – едното е каракачанка, високо, сиво-черно- бяло, с голяма глава; две кучета били черни и по-малки. Едно от кучетата е много голямо, което е с обратна захапка, нещо средно между питбул, някаква кръстоска. Според св. П. кучета са безстопанствени, не е виждала да имат марки на ушите.

Механизмът на злополуката и настъпилите увреждания се потвърждават и от представената мед. документация /лист за преглед на пациент от ***, съдебно - медицинско удостоверение № *** епикриза от болница „****“, епикриза от болница „****“, амбулаторен лист и 3 бр. болнични листове/ и съдебно – медицинската експертиза (СМЕ). В СМЕ е обоснован извод, че твърдените от ищеца травматични увреждания отговарят и е възможно да са получени в резултат на падане от велосипед върху терен, при инцидент, настъпил на *** Ищецът е получил многофрагментно счупване на десен горен крайник (ръка), което му е причинило болки и страдание. Дясната ръка първоначално е била имобилизирана в гипсова шина, след което е проведено оперативно лечение чрез метална остеосинтеза, както и медикаментозна терапия по време и след престоя в лечебното заведение. Като последица от травмата в областта на дясна ръка е настъпил възпалителен процес, което е наложило осъществяването на оперативна интервенция и провеждане на медикаментозно лечение.

Възстановителният период при конкретните травматични увреждания е бил с продължителност от около 3-4 месеца. Функционалният дефицит в областта на дясна ръка, също се очаква да е отзвучал в този период от време.

Според така установените факти следва, че са налице всички елементи от състава на чл. 49 ЗЗД - установено е увреждане на ищеца от ухапване от безстопанствено куче на процесната дата, вследствие неизвършване на необходимите действия и неизпълнение на задължението на служители на общината по закон или други натоварени с тези дейности лица да организира и контролира дейността по овладяване на популация, за залавяне, обезпаразитяване и настаняване в приюти на безстопанствени кучета; за предотвратяване агресивно поведение на кучетата към хора или животни и осъществяване на надзор и грижи за върнатите по места след маркиране животни, които задължения произтичат от чл. 50, т. 2, чл. 49, чл. 40, ал. 3 и 4, чл. 41, ал. 2 и 3, чл. 47, ал. 1 и 3 и чл. 59, ал. 3 от Закона за защита на животните /ЗЗЖ/, както и от пар. 5 от ПЗР на ЗЗЖ. Вследствие на ухапването от кучето, ищецът е претърпял увреждане на здравето, в причинна връзка между неимуществените вреди и противоправното поведение на общински служители, на които е било възложено изпълнение на задълженията, произтичащи от цитираните по-горе разпоредби от ЗЗЖ. За отговорността по чл. 49 ЗЗД е достатъчно да се установи, че увреждането е причинено от противоправно поведение от служители на общината или други натоварени от общината с тези дейности лица, тъй като общината е отговорна за вредите, които са причинени от нейни служители или друго лице, на което е възложила тези дейности, при или по повод изпълнението на тези дейности.

Доводите на общината за липса на доказателства, че кучето, нападнало ищеца е безстопанствено животно са неоснователни. Според разпоредбата на § 6а от ПР на ЗВМД (нова - ДВ, бр. 13 от 2020 г., в сила от 14.02.2020 г.) -действала към датата на инцидента, "безстопанствено животно" е животно, което няма дом и не е под контрола или под прекия надзор на собственика или на друго лице, което е отговорно за него. От св. показанията е установено, че кучетата, нападнали ищеца, са познати на свидетелите и че същите не са имали марки на ушите или някакъв отличителен белег по себе си, както и че са били без придружител, нямат собственик и са безстопанствени. Инцидентът е настъпил на улицата в жилищен район на населеното място, кучетата са били в глутница - 4-5 на брой, което е характерно именно за безстопанствени, а не за домашни кучета, като те са имали и типичното агресивно поведение на безстопанствени кучета при среща с велосипедист. Безстопанствените кучета нямат определена външна характеристика, но фактът, че такива са нападнали ищеца на улицата /обществено място/ и там не е имало човек, който да покаже признаци, че е стопанин на кучетата /са под контрола или под прекия му надзор/, е индиция, че кучетата са безстопанствени по смисъла на закона, щом не са в определено за това място, или в дом и няма стопанин с тях. По делото не се установява, че кучето/кучетата към момента на инцидента, а и преди това, е/са имало/и собственик, който да се грижи за него/тях и под чиито надзор да се намира. Обстоятелството, че безстопанствено куче е проявило непредизвикана агресия и е наранило човек, означава, че общината чрез своите

органи не е изпълнила надлежно законовите си задължения за надзор по чл. 50, т. 2 и [чл. 42 ЗЗЖ](#), а не, че кучето, нападнало ищеца, не е безстопанствено. Тези св. показания не са противоречиви, а и не са оборени, поради което съдът обосновава се позовава на тях. Нормата на чл. 172 от ГПК не забранява кредитирането на показания на роднини и близки, а предвижда преценката им да става в съответствие с останалите доказателства по делото, а от тях показанията не се оборват. Ответникът не е установил възможен друг източник на установеното от св. показания, писмените доказателства и СМЕ увреждане, поради което съдът приема, че това увреждане е от куче. Ищецът е доказал механизма на увреждане, с което е провел главно и пълно доказване. Ищецът не е длъжен да изключи всякакви други възможни начини да получи подобно увреждане, защото не може да му се вмени в задължение да доказва отрицателни факти. Кучето, захапало ищеца, което е било едно от няколкото кучета, които са го нападнали, е безстопанствено по смисъла на § 6а от ЗВМД, щом не е в определено за това място, или в дом и няма стопанин с него. Дори да го хранят хората от квартала, то по смисъла на посочения законов текст е безстопанствено животно /решение № 639/02.07.2009 г. по гр. дело № 2398/2008 г., ВКС, ГК, I г. о./.

Възраженията на общината, че е изпълнила вменените ѝ задължения по ЗЗЖ не са направени в отговора по [чл. 131 ГПК](#) /отговор в срока по чл. 131 ГПК не е подаден/ и съгл. чл. 147 ГПК и чл. 266, ал. 1 ГПК са преклудирани. Същите са и неоснователни, тъй като ответникът Община Перник, в качеството си на юридическо лице (чл.14 ЗМСМА) е правен субект, на когото е възложено по силата на Закона за защита на животните овладяване на популацията на безстопанствените кучета и предприемане на мерки за предотвратяване на агресивното им поведение-чл.40, чл. 41, чл. 47 от ЗЗЖ, а по силата на чл. 50, т. 2 от ЗЗЖ, общините трябва да вземат мерки за предотвратяване на агресивно поведение на кучетата към хора или животни. Законът за защита на животните предписва с посочените разпоредби, че общинските власти са длъжни да вземат под надзор всички безстопанствени кучета, чрез залавянето, кастрирането, обезпаразитяването, ваксинирането им срещу бяс и настаняването им в изградени и стопанисвани от тях приюти (чл. 47, ал. 1 от ЗЗЖ). Следователно основната мярка за надзор е именно настаняването на кучетата в приюти - арг. чл. 41, ал. 1 от ЗЗЖ, като само по изключение се допуска те да бъдат връщани на местата, от които са взети - чл. 47, ал. 3 от ЗЗЖ. Следователно надзорът и грижите по отношение на безстопанствените кучета са възложени на общините, чрез техния изпълнителен орган - кмета. При събраните доказателства и след като съобрази, че подаването на сигнали не е задължение, а право на гражданите /още повече, че видно от приетото по реда на чл. 266, ал. 2 ГПК писмо от община Радомир от 02.11.2021г. до ищеца, последният е подала жалба до общината за процесния инцидент с кучетата в с. ***/, че овладяването на популацията на бездомните кучета е процес, изискващ продължителни и целенасочени усилия, а не еднократен акт, въззивният съд намира, че Община Радомир не е положила с необходимата грижа предписаните от закона действия. Дейността по организиране улавянето и изолирането на скитащи кучета, вменена като задължение на кмета на общината е насочена към скитащите кучета и представлява извършване на фактически действия по улавянето им и настаняването им в определените за това места. Не може да се разделя дейността по

организиране на тази дейност и тази по прякото ѝ извършване до степен, че да се приеме, че първата е само административна, а втората е съвкупност от фактически действия, в какъвто смисъл теза излага жалбоподателят. Приемането на програма и план за действие по ЗЗЖ, както и сключването на договор № 459/06.06.2021 г. за изпълнение на услуга: „Овластяване популацията на бездомните кучета на територията на община Радомир“, сключен между Община Радомир и д-р А. П. В., както и доклад за изпълнение на задълженията от страна на изпълнителя по договора, не е единственото задължение на общината по ЗЗЖ и не е налице точно изпълнение от страна на общината на задълженията ѝ по ЗЗЖ. Законът определя изискуемия резултат и в тежест на общината е да докаже, че го е постигнала, което в случая не е сторено, а каквато и организация да е създала общината, ако не го е постигнала е налице бездействие, което е противоправно и при настъпване на вреди, тя носи отговорност. Макар общината да е предвидила създаването на организация и ред за надзор върху безстопанствените кучета на територията си, тези мерки не са приложени адекватно на популацията на бездомните кучета, като на обществените места в общинската територия са останали агресивни кучета, които нападат хора и причиняват телесни увреждания и психически стрес. Въззивният съд приема, че предприетите от общината мерки не са били достатъчни и недостатъчната активност на общината, последица от което е и доказаното по делото неизпълнение на законовото задължение на общината по [чл. 50, т.2 от ЗЗЖ](#). Установеното бездействие на органите на общината във връзка с изпълнение на вменените от закона задължения за овластяване на популацията на бездомните кучета, включително чрез изолирането им в специално пригодени за това места-приюти и от това са последвали вреди за конкретни лица, то Община Радомир отговаря по чл. 49 ЗЗД и следва да бъде ангажирана гаранционно — обезпечителната ѝ отговорност за причинените на ищеца неимуществени вреди.

При определяне размера на обезщетението съгласно [чл. 52 от ЗЗД](#), настоящият въззивен състав взе предвид конкретните обстоятелства, които носят обективни характеристики: брой, вид и тежест на причинените на ищеца телесни увреждания и техния медикобиологичен характер, установен от СМЕ — многофрагментно счупване на дясната ръка. ПОС отчете и продължителността на лечебния и възстановителен период, установена от СМЕ- общо за около 3 - 4 месеца, както и изводите на СМЕ, че е уврежданията нямат трайни последици и не са довели до необратим функционален дефицит на дясната ръка. Съдът взе предвид възрастта на пострадалия към датата на инцидента-**- годишен, която предопределя не толкова уязвимия му физически статус и по-лесното възстановяване от увредата, също обстоятелствата, при които е настъпил, социално-икономическите условия в страната

Отчитайки всички тези фактори съставът на ПОС намира, че сумата 6 000 лева би обезщетила справедливо ищеца за претърпените и доказани в процеса неимуществени вреди. Следователно размерът и обхватът на присъденото от РС обезщетение за неимуществени вреди от 6 000 лв. е определен в съответствие с чл. 52 ЗЗД и критериите по ППВС № 4/23.12.1968 г. В този смисъл възраженията на ответника и ищеца, че размерът на

присъденото обезщетение не е съобразен с претърпените вреди съгласно принципа за справедливост по чл. 52 ЗЗД, поради което размерът е завишен, респ. занижен са неоснователни.

Възражението на общината за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищеца не са направени в отговора по [чл. 131 ГПК](#) /отговор в срока по чл. 131 ГПК не е подаден/ и съгл. чл. 147 ГПК и чл. 266, ал. 1 ГПК са преклудирани. Същите са и неоснователни, тъй като от събраните гласни и писмени доказателства, както и от СМЕ не може да се направи извод, че увреждането на ищеца е обусловено и е в причинна връзка с поведението на последния, т.е. че е съпричинил вредите, поради което възражението на ответника в обратен смисъл е неоснователно. При доказателствена тежест на ответника, не е доказано по делото, че настъпилите увреждания е нямало да настъпят или щяха да бъдат по-малки или до каква степен и с какви средства ищецът е могъл да вземе мерки за предотвратяване на агресивното поведение на кучето, за да се приеме съпричиняване, поради което не може да се приеме, че е налице хипотезата на чл. 51, ал. 2 ЗЗД. Приемането на обратното би довело до автоматичен принос на всички, които намирайки се на обществени места, стават жертва на спонтанна, непредизвикана и неадекватна реакция и агресия на кучета, която хипотеза е извън законово регламентираните. Напротив, ако служителите на общината са взели законовите мерки за обезопасяване и надзор на безстопанственото куче, е нямало да се стигне до увреждането на ищеца.

Претенцията на ищеца за имуществени вреди за направени разноски за лечение и медицински консумативи в резултат на злополуката, се доказва документално и причинно следствено от приетите като доказателства 3 бр. фактури и 1 бр. фискален бон за заплатени суми за съдебномедицинско удостоверение, болничен престой, медицинско обслужване, прегледи и изследвания, както и по отношение на разходите за лечение и консумативи, от които е видно, че са издадени след инцидента и съдържат информация за вида и стойността на платените от ищеца медицински услуги и за закупуване на предписаните лекарствени и превързочни материали - общо 452,00 лева, които разходи са във връзка с процесната злополука и с приложеното на ищеца лечение съгласно СМЕ – по характер на лечението и периоди на провеждането му. Следователно претенцията за имуществени вреди е доказана по основание и в претендирания размер от общо 452,00 лева, а възражението на ответника в обратен смисъл е неоснователно.

На осн. чл. 84, ал. 3, вр чл. 86 ЗЗД като обезщетение за забава в изплащане на сумите за неимуществени и имуществени вреди се дължи и компенсаторна законна лихва от момента на увреждането до окончателното им изплащане, тъй като това изрично е поискано от ищеца.

С решението си РС е достигнал до идентични правни изводи и краен резултат с тези на въззивния съд и следва да бъде потвърдено изцяло, включително и в частта за разноските, правилно разпределени между страните при спазване на правилата по чл. 78, ал. 1 и 3 на ГПК. И двете въззивни жалби са неоснователни.

По разноските

С оглед резултата от обжалването, на жалбоподателя община Радомир и жалбоподателя М. В. не се дължат разноси по въззивното производство.

Като въззиваем община Радомир не претендира и не доказва разноси по въззивното производство, поради което такива не ѝ се дължат.

С представения договор за правна помощ от 13.01.2023г. по въззивното дело между М. В. и адв. П. Н. е уговорено адв. възнаграждение – по въззивна жалба подадена от ответника – 1000 лв.; начин плащане: уговорено по реда на чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАДВ. При направено искане, на осн. чл. 38, ал. 2 ЗА адвокатът на въззиваемия М. В. има право на възнаграждение, което предвид размера на обжалваемия интерес съдът определя на 945,20 лв., съгласно чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1/2004 г., което се дължи изцяло с оглед неоснователността на жалбата на Община Радомир.

По изложените мотиви, Пернишкият окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 98 от 07.07.2022 г. по гр.д. № 63/2022 г. по описа на Районен съд – Радомир.

ОСЪЖДА Община Радомир, със служебен адрес: гр.Радомир, пл.Свобода № 20, да заплати на адв. П. Н., сл. адрес: ***, сумата 945,20 лв. – адв. възнаграждение за оказана безплатна правна помощ на въззиваемия.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд, при условията на чл. 280, ал. 1 и 2 ГПК, в 1-месечен срок от връчването на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____